

2. kvartal 2013

Norges Banks utlånsundersøkelse

Økte utlånsmarginer for husholdningene

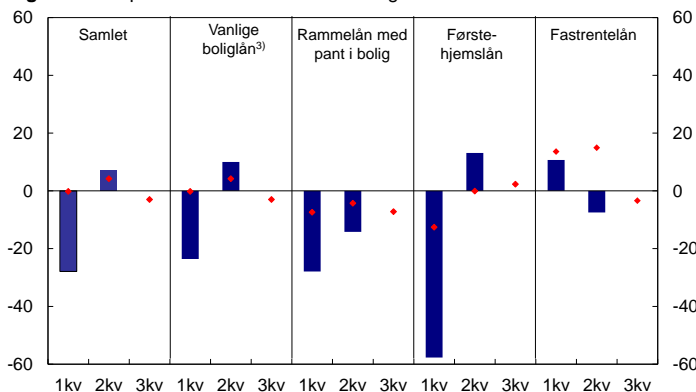
18. juli 2013

Norges Banks utlånsundersøkelse 2. kvartal 2013¹

Bankene rapporterer om økte utlånsmarginer på lån til husholdninger i 2. kvartal 2013. Låneetterspørselen fra både husholdninger og foretak oppgis å ha økt noe. Det var små endringer i samlet kredittpraksis overfor husholdninger og foretak i 2. kvartal, og bankene venter heller ikke store endringer i 3. kvartal.

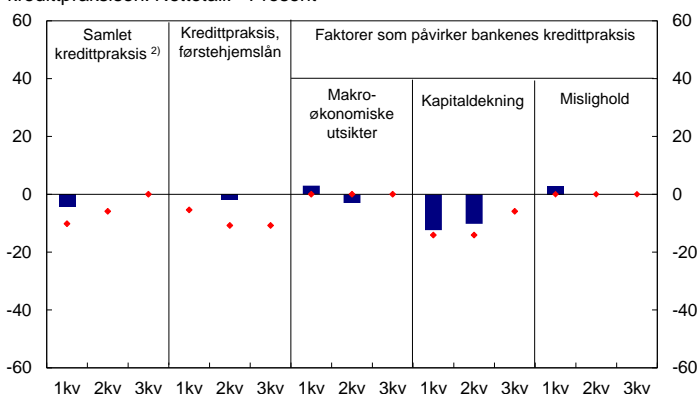
Tolkningen av figurene er forklart i en boks på siste side.

Figur 1 Etterspørsel etter lån fra husholdninger. Netttotal. ^{1), 2)} Prosent

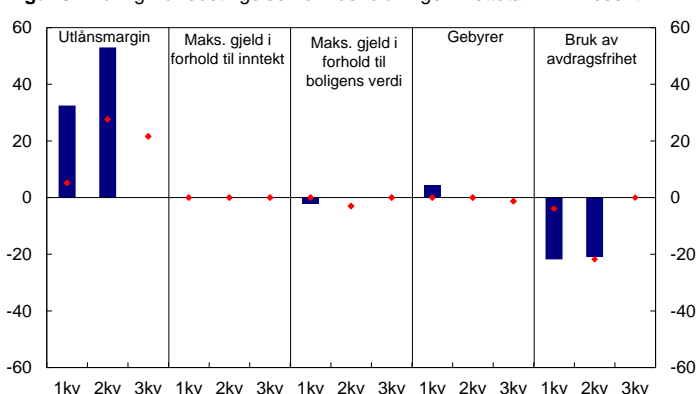
1) Netttotal fremkommer ved å veie sammen svarene i undersøkelsen. De blå søylene viser rapportert utvikling for gjeldende kvartal. De røde punktene viser forventet utvikling for kvartalet.
2) Negative netttotal betyr fallende etterspørsel. Når det mangler en blå søyle er verdien lik null.
3) Nedbetalingslån med pant i bolig
Kilde: Norges Bank

Figur 2 Endring i kredittpraksis overfor husholdninger. Faktorer som påvirker kredittpraksisen. Netttotal. ¹⁾ Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstramning i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Figur 3 Endring i lånebetingelser for husholdninger. Netttotal. ^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin og gebyrer betyr strammere kredittpraksis. Negative tall for bruk av avdragsfrihet, maksimal gjeld i forhold til boligens verdi og inntekt innebærer strammere kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Utlån til husholdninger

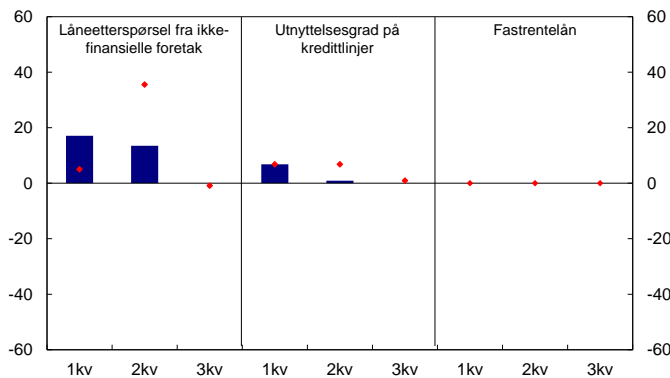
Bankene rapporterer om en svak økning i låneetterspørselen fra husholdningene i 2. kvartal 2013, se figur 1. Dette var omtrent som ventet ved utgangen av 1. kvartal. Etterspørselen etter vanlige boliglån og førstehjemslån økte noe, mens etterspørselen etter rammelån og fastrentelån falt litt. Fallet i etterspørselen etter fastrentelån var ikke ventet ved utgangen av 1. kvartal. Bankene forventer om lag uendret låneetterspørsel fra husholdningene i 3. kvartal.

Samlet kredittpraksis overfor husholdningene var om lag uendret i 2. kvartal, se figur 2. Kredittpraksisen for førstehjemslån var også lite endret. Det ventes ikke endringer i samlet kredittpraksis i 3. kvartal, men noe innstramning for førstehjemslån. Bankene oppgir at behovet for økt kapitaldekning bidrar til noe strammere kredittpraksis.

Bankenes utlånsmarginer økte i 2. kvartal, se figur 3. Økningen var større enn bankene forventet ved utgangen av 1. kvartal, og utlånsmarginene ventes å øke videre i 3. kvartal. Bankene rapporterer om redusert bruk av avdragsfrihet i 2. kvartal, men venter ikke ytterligere innstramning i 3. kvartal.

¹ Undersøkelsen for 2. kvartal 2013 ble gjennomført i perioden 28. juni 2013 – 9. juli 2013

Figur 4 Etterspørsel etter lån fra ikke-finansielle foretak og utnyttelsesgrad på kredittlinjer. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

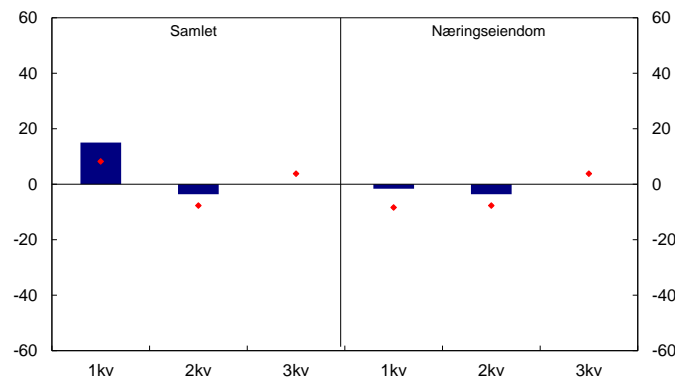

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive nettotall betyr økt etterspørsel / økt utnyttelsesgrad på kredittlinjer

Kilde: Norges Bank

Figur 5 Endring i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

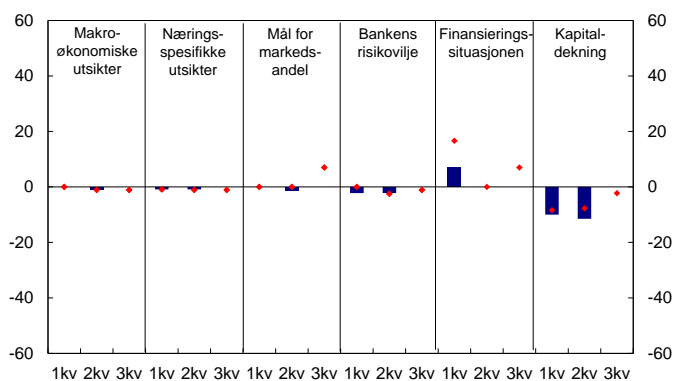

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall innebærer innstrammning i kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 6 Faktorer som påvirker kredittpraksisen overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

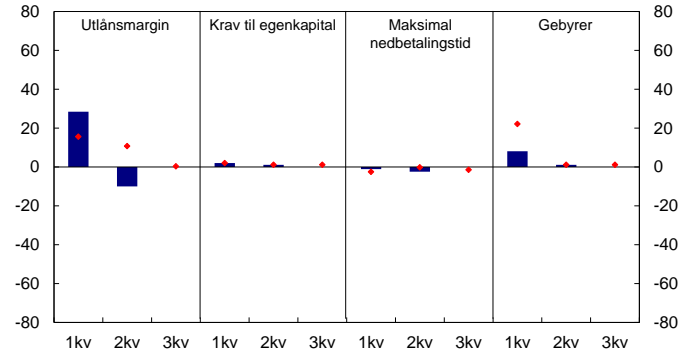

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall betyr at faktoren bidrar til innstrammning i kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 7 Endring i lånebetingelser for ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin, krav til egenkapital og gebyrer og negative tall for maksimal nedbetalingstid innebærer strammere kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Utlån til ikke-finansielle foretak

Bankene rapporterer om økt låneetterspørsel fra foretak i 2. kvartal, se figur 4. Etterspørselen økte mindre enn bankene ventet ved utgangen av 1. kvartal. Utnyttelsen av kredittlinjer og etterspørselen etter fastrentelån oppgis å ha vært om lag uendret. Det ventes om lag uendret låneetterspørsel i 3. kvartal.

Det var små endringer i kredittpraksisen overfor foretakene i 2. kvartal, se figur 5. Også overfor næringseiendom var kredittpraksisen om lag uendret. Det ventes ikke store endringer i kredittpraksisen i 3. kvartal.

Bankene oppgir at behov for økt kapitaldekning bidro til noe strammere kredittpraksis overfor foretakene i 2. kvartal, se figur 6. I 3. kvartal venter bankene at mål for markedsandeler og finansieringssituasjonen vil trekke i retning av litt lettere kredittpraksis.

Bankene rapporterer om en liten reduksjon i utlånsmarginene for foretak i 2. kvartal, se figur 7. Utlånsmarginene og øvrige lånebetingelser ventes å bli holdt om lag uendret i 3. kvartal.

Bankene i undersøkelsen blir bedt om å vurdere utviklingen i kredittpraksis og etterspørselen etter lån i siste kvartal, sammenlignet med foregående kvartal. De blir også bedt om å vurdere forventet utvikling neste kvartal, sammenlignet med siste.

I undersøkelsen er det en skala med fem alternativer for å svare om det er små eller store endringer i de ovennevnte forhold. Store endringer får dobbelt så stor vekt i beregningen av resultatene som små endringer. Til slutt vektetes svarene med bankenes andel av endringen i utlån til henholdsvis husholdninger og foretak. De fremkomne nettotallene angis i en skala fra -100 prosent til 100 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har svart at det er noe innstrammning i kredittpraksis, vil nettotallet være -50 prosent. Dersom noen av bankene har strammet inn sin kredittpraksis noe uten at de andre bankene har endret kredittpraksis, vil nettotallet ligge mellom 0 og -50 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har strammet inn sin kredittpraksis mye, vil nettotallet være -100 prosent.